

KUOPIO

Kuopion kaupungin
tilinpäätös
2024

28.3.2025 | kuopio.fi/tilinpaatos

Vuosi 2024 odotettua parempi, epävarmuus ei hellitä

- Alun perin noin –21 miljoonaa euroa alijäämäiseksi päätetty talousarvio toteutui –7 miljoonana, kun palvelualueet toteuttivat merkittävät säästötoimet vuoden jälkipuoliskolla.
- Veroprosentit pidettiin ennallaan. Tiedossa oli, että verotulokertymä pienenee. Yhteisöveron ja kiinteistöveron määrässä näkyi suhdannetilanteen heikkous.
- Asuntorakentaminen pysyi seisahtuneena. Suomi on ollut viime vuoden taantumassa. Kuluttajien luottamuksen kohenemista on odotettu, mutta työllisyystilanteen huononeminen ei sitä tue.
- Korkotason lasku kevensi kaupungin rahoituskuluja. Lainamäärä kasvoi lähes 40 M€.
- Asukasmäärän kasvu jatkui ennätyksellisenä, kaupunkiin 1647 asukasta lisää. Maahanmuuton osuus selkeästi suurin tekijä.
- Maailmanpoliittisen tilanteen käänteet luovat epävarmuutta.

Kuopio on neljättä vuotta peräkkäin

Suomen toiseksi vetovoimaisin kaupunki

Omat asukkaat antavat
hyvät arvosanat Kuopiolle – asukkaiden
tyytyväisyys korreloi alueen vetovoimaan.

Potentiaalisten asukkaiden mielestä
Kuopiossa parasta ovat
ihmiset, yhteisö ja elämänlaatu.

T median tekemä *Kaupunkien veto- ja pitovoima-tutkimus* selvittää kaupunkien elinvoimaa ja mainetta asukkaiden sekä potentiaalisten asukkaiden keskuudessa. Tutkimus toteutettiin 1/2024.

TYÖPAIKKOJA
55 400

YRITYKSIÄ
8000

JOUKKOLIIKENTEEN
MATKUSTUSKERRAT 2024
9,1 milj.

ASUKKAITA
125 668

VALMISTUNEITA
ASUNTOJA
538

KOTITALOUSJÄTTEEN
KIERRÄTYSASTE
47 %

VAPAA-AJAN ASUNTOJA
10 400

ASUKASKOHTAISET
KASVIHUONEPÄÄSTÖT
-55 %
VUODESTA 2007

KOULULAISIA
11 000

VARHAISKASVATUKSESSA
OLEVIA LAPSIA
5800

OPISKELIJOITA
KANSALAIKOPISTOSSA
23 000

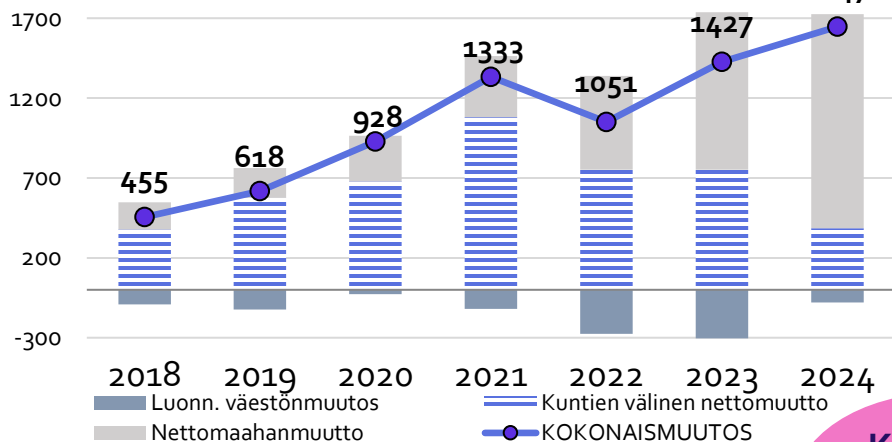
LIIKUNTAPAIKOISSA
KÄYNTJÄ 2024
1,8 milj.

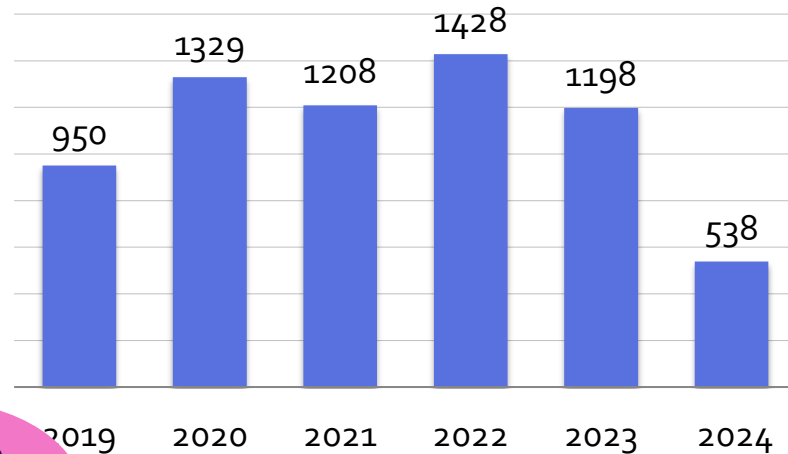
An aerial photograph of a large, calm lake in Kuopio, Finland. The lake is surrounded by dense green forests and some urban buildings in the distance. A bridge spans across the water. In the foreground, there is a large, stylized blue graphic element that partially obscures the view of the lake and forest. The text 'Toimintaympäristö' is written in white on this blue graphic.

Toimintaympäristö

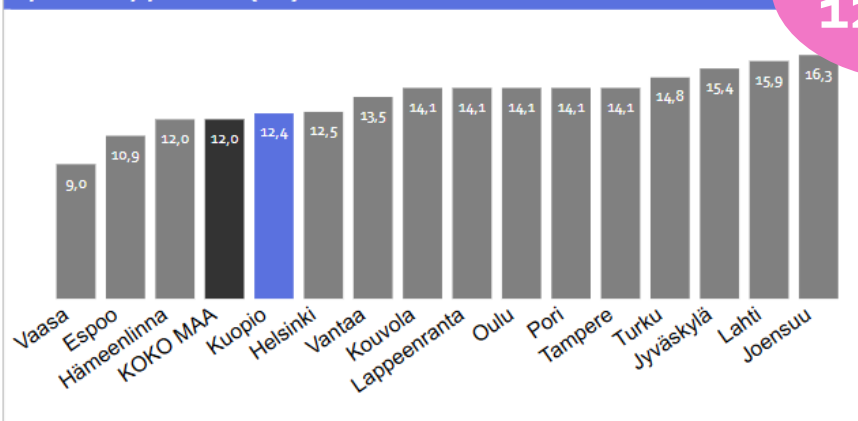
Kuopion väestökehitys 2018–2024

Asuntorakentaminen

Työttömyysaste (%) 31.12.2024

Kuopion väkiluku
125 668
12/2024

Työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys joulukuun lopussa vuosina 2020–2024

Tavoitteiden toteutuminen

HYVÄN ELÄMÄN PÄÄKAUPUNKI

2030

Uudistuva ja yhdessä tekevä

Elinvoimainen ja kasvava

Ilmasto- ja resurssiviisas

LUPA TEHDÄ TOI2IN

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävä kasvun ja hyvän elämän

- Yhdessä
- Vastuullisesti
- Innostavasti
- Avoimesti

Kumppanuus - Kansainvälisyys - Digitalisaatio

KUOPIO

Hyvän elon, ilon ja olon kaupunki

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen Kuopio

Kuopiossa on asukkaiden hyvän elämän mahdollistavat palvelut ja turvallinen sekä viihtyisä asuin- ja elinympäristö. Turvallinen Kuopio on paitsi fyysistä turvallisuutta myös sosiaalista eheyttä. Haluamme vahvistaa asukkaiden hyvää elämää kannattelevia tekijöitä ja edistää asukkaiden mahdollisuutta hyvään elämään.

Teatterissa ja sen järjestämissä tapahtumissa käytiin ennätyskelliset yli 94 000 kertaa. Se on jopa 16 % enemmän kuin edellisenä huippuvuonna 2018.

Kaupunginkirjaston laina- ja kävijämäärät nousivat huomasti. Kuntalaiset lainasivat yli 2,3 miljoonaa lainaa, asioivat verkossa 1,6 miljoonaa kertaa ja kävivät kirjastoissa 1,4 miljoonaa kertaa.

Savilahden Luola valmistui liikunta-, tapahtuma ja väestösuojakäyttöön. Kävijämäärä oli 121 450.

Museot onnistuivat näyttely- ja tapahtumatuotannoissaan: kaikkien museoiden näyttelyissä vierailtiin yhteensä 124 451 kertaa. Eniten asiakkaita vieraili Kuopion museossa.

Meidän Kuopio -festivaalissa vieraili n. 40 000 kävijää 71 tapahtumassa.

Kansalaisopiston kursseilla käytiin entistä enemmän, mikä palautteiden perusteella lisäsi osallistujien hyvinvointia ja mielenterveyttä.

376 yhdistystä sai kaupungilta avustuksia lähes 4 miljoonaa euroa.

Kaupunginorkesterin konserttien kävijämäärä kasvoi 32 %. Musiikkikeskuksella järjestettiin yhteensä 606 tapahtumaa, joihin osallistui yli 85 000 henkeä.

Mölymäelle valmistui uusi liikunta- ja hiihtopuisto, Hietasaloon esteetön laituri ja Hiltulanlahden Tervalammelle hyvinvointipolku.

Lasten ja nuorten Kuopio

Kuopiossa lapset ja nuoret ovat etusijalla. Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen. Eri-ikäisille on merkityksellistä tekemistä ja kokemista yhdenvertaisesti. Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki. Täällä on hyvä kasvaa, harrastaa ja opiskella.

Sinikellon uusi päiväkoti ja von Wrightin varhaiskasvatuksen tilat otettiin käyttöön.

Pirtin koulun rakentaminen aloitettiin, Pyörön ja Jynkän päiväkotien rakentaminen jatkuu.

Oppilaitosnuorisotyö käynnistyi toisella asteella Wörtti-hankkeen myötä.

Vuorovaikutus- ja tunnetaidot olivat varhaiskasvatuksen pedagogisena painopistealueena.

Kuopion kaupungin perusopetukseen luotu tunne- ja turvataitokello palkittiin ansiokkaana kehittämistekona.

Suomen harrastamisen mallissa toimii 112 kerhoa 36:lla koululla.

Varhaiskasvatuksen uusi toimintamalli otettiin pilottikäyttöön. Se mahdollistaa paremmin pienryhmätoiminnan ja sijaisjärjestelyt sekä tukea lasten erityistarpeisiin.

Rekrytointiyhteistyötä varhaiskasvatuksen osalta tiivistettiin korkeakoulujen kanssa.

Liikuntapaikkapalvelut ylittivät toiminnalliset tavoitteensa kaikilla mittareilla. Lasten ja nuorten käynnit lisääntyivät yli 20 %.

Kuntalaiset pääsivät osallistumaan kirjaston lasten ja nuorten aineistojen valintaan – n. 700 toivehankintaa toteutettiin.

Elinvoimainen ja kasvava Kuopio

Kuopio on kestävästi kasvava yliopistokaupunki ja kansainvälisesti näkyvä ja arvostettu tutkimus- ja koulutuskeskittymä – terveys-, ympäristö- ja hyvinvointiosaamisen edelläkävijä. Kasvun perustana on uudistuva ja kansainvälinen elinkeinoelämä ja matkailu sekä houkuttelevat uramahdollisuudet.

TE-palveluiden siirtoa valtiolta kaupungille valmisteltiin.

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hanke aloitti toimintansa.

Keskeisen kaupunkialueen kehittämishanke käynnistyi ja Savilahden innovaatio- ja kasvukeskus on merkittävä osa kokonaisuutta. Savilahdessa valmistui Luola, Pääpelastusasema, FinVector, Lainesairaala ja ensimmäinen Sarastuskaaren asuntokohde.

Tahkon kehittäminen jatkui: Tahkon keskustan ja Tahko Bungalowsin asemakaavat saivat lainvoiman, infran rakentaminen eteni ja uusia investointeja majoitukseen ja palveluihin valmistui.

Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoitusten muuttamisen kriteeristö hyväksyttiin.

Elinkeinoalueiden kaavoitusohjelma (230 ha / 2 vuotta) käynnistettiin.

Hyviä väestösuhteita kehitettiin kansainvälisessä "Building an inclusive integration approach in Finland" -hankkeessa.

Hepomäkeen luotiin edellytyksiä kiertotalouden, vihreän siirtymän ja puhtaan energian yritysille.

Sorsasalosta varattiin 40 hehtaarin suunnittelualue eurooppalaiselle puhtaan teknologian investoijalle.

Kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle hyväksyttiin ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia selvitettiin.

Elinvoimainen ja kasvava Kuopio -strateginen ohjelma käynnistettiin.

Maaseutukaavoittaja rekrytoitiin. Työ on alkanut maaseutukeskusten kaavoitustarpeiden selvityksellä ja Karttulan keskustan asemakaavan muutoksella.

Kuopion kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusneuvottelut saatiin päätökseen ja sopimus solmittiin vuoteen 2035 asti.

Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio

Monimuotoinen luonto ja puhdas ympäristö ovat Kuopion rikkaus. Kasvun ympäristöön tuomat rasitteet hallitaan ja ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteet pidetään edelleen kunnianhimoisina. Haluamme olla hiilineutraali vuonna 2030 ja kiertotalouden edelläkävijäkaupunki.

Päästötön, jätteetön ja kestävästi kuluttava

Uusi Viksu Kuopio eli Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio 2035 -ohjelma osoittaa suuntaviivat hiilineutraalin ja ilmastoturvallisen kaupungin sekä kestäväen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen

Kestävää kaupunkisuunnittelua edistettiin ottamalla käyttöön ilmastotoimien tarkistuslista asemakaavoituksessa ja kehittämällä työnkulkua. Toimitilahankkeiden ja kunnossapidon urakoiden hiilijalanjäljet laskettiin.

Viisas liikkuminen

Joukkoliikenteessä ennätysmäärä matkoja. Kasvu edellisvuodesta lähes 10 %. Joukkoliikenteen runkolinjojen täydennysrakentamisselvitys käynnistyi. Robottibussipilotti Savilahdessa.

Energiatehokkuus

Kuopion kaupunkikonserni säästi vuoden 2024 aikana lähes 21 miljoonaa kilowattituntia sähköä ja lämpöä. Säästö vastaa yli miljoonaa euroa.

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toiminta-ohjelma (LUMO) hyväksyttiin. Selvitys kaupungin omistamista suojelunarvoisista metsistä ja puustoisista soista (METSO-kartoitus) valmistui.

KUOPIO 250

Uudistuva ja yhdessä tekevä Kuopio

Kuopion kaupunki on veto- ja pitovoimainen työnantaja ja uudistaa palveluja asiakaslähtöisesti. Kaupungin henkilöstö on avainasemassa monien strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Työnantajana kaupunki tarjoaa kuuntelevaa ja kannustavaa johtamista ja esihenkilötyötä sekä tilaa henkilöstön omille valinnoille. Tasapainoinen talous mahdollistaa toimivat palvelut ja tarpeelliset investoinnit.

Pohjois-Savon kuntien kesken rakennettiin Itä-Suomen yliopiston tuella uutta opetushenkilöstön kehittämismallia.

Työhyvinvointikyselyssä myönteistä kehitystä kaikilla osa-alueilla: työyksiköiden tavoitteet ovat selkeät, omia tietoja ja taitoja voi hyödyntää työssä monipuolisesti ja esihenkilön kanssa vallitsee luottamuksellinen ilmapiiri.

Kuopio250-juhlavuoden juhliminen aloitettiin mm. Välke-valo-tapahtuman merkeissä.

Valtuusto päätti talouden tasapainotusohjelmasta.

Syksyllä käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena päätettiin säästötoimenpiteistä ilman irtisanomisia.

Osallisuuden mallin valmistelua jatkettiin.

Kuopion kaupunki palkittiin Euroopan neuvoston European Label of Governance Excellence (ELOGE) -laatuarvioinnissa.

Johtamisjärjestelmän uudistustyö aloitettiin ja hallinnon tukipalveluiden uudistamista jatkettiin.

Kasvatus-, opetus- ja vapaa-ajan palveluverkoston selvitystyö aloitettiin. Työn tavoitteena on kehittää ja optimoida Kuopion ja naapurikuntien raja-alueiden palveluverkkoa.

Kuopio sijalla 3. valtakunnallisesti katsotuimpana työnantajana Kuntarekry.fi-sivustolla kaupunkien osalta.

KUOPIO

Kaupunki- konserni

Kuopion kaupunkikonserni 2025

TYTÄRYHTEISÖT

Kuopion Energia Oy
100 %

Niiralan Kulma Oy
100 %

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy
100 %

Kuopion Pysäköinti Oy
100 %

Mestar Kuopio Oy
100 % *

Kuopion Vesi Oy
86 %

Järviseedun Työterveys Oy
61 % *

Savonia-ammattikorkeakoulu Oy
51 %

Service Oy
48 % *

ja 11 muuta tytäryhtiötä

KUNTAYHTYMÄT

Pohjois-Savon liitto
53 %

Savon koulutus-
kuntayhtymä
44 %

MUUT KESKEISET OSAKUUDET

Jätekkukko Oy
49,5 %

Sansia Oy
29 % *

Savon Energiaholding Oy
19 %

Monetra Pohjois-Savo Oy
12 % *

Istekki Oy
16 % *

ja 7 osakkuusyhtiötä

Kuopion kaupunki
Palvelualueet
Tilapalvelut
Kuopion työllisyysalue

* konsernin omistusosuus

Muutoksia kaupunkikonsernissa

Konsernitaseen loppusumma

1,902 Mrd €

Konsernin lainakanta kasvoi

88,3 M€

8056 euroon/asukas

Konsernin velat ja vuokravastuut

1,209 Mrd €

Konsernin ylijäämä vuodelta 2024

22,9 M€

- Ilman emokaupunkia, muu konserni teki noin 30 miljoonan euron positiivisen tuloksen. Konsernitase kasvoi 100 miljoonaa euroa.
- Konserniin kohdistuu talouden tasapainotusohjelmassa 5,3 miljoonan euron sopeutustavoitteet, mikä tarkoittaa omaisuusjärjestelyjä sekä omistajatuloutuksen kasvattamista.
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden konserniohjeen ja omistajapoliittiset linjaukset, jotka vahvistavat kaupungin omistajaohjausta ja selkeyttävät omistajan tahtotilaa yhtiöomistusten osalta.

Tytäryhtiöiden liikevaihdon kehitys

Yritys	Liikevaihto M€	Muutos M€ vuodesta 2023
Servica Oy	148,1	- 0,8
Kuopion Energia Oy -konserni	123,1	- 1,8
Niiralan Kulma Oy	57,0	+ 1,0
Mestar Kuopio Oy	36,3	+ 0,6
Kuopion Vesi Oy	34,4	+ 2,1
Järvisseudun Työterveys Oy	15,4	+ 2,2
Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	11,9	+ 0,3
Kuopion Pysäköinti Oy	4,3	+ 0,2

Tulos

Vuosi 2024

Palvelut
510 M€

Investoinnit
70 M€

Vuosikate
404
€/asukas

Toiminta-
katteen
muutos
-0,4 %

Alijäämä
-6,9 M€

Investointien
tulorahoitus
70 %

39 M€
enemmän
pitkäaikaista
lainaa

Taloutta vakautettiin erilaisin toimin

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2024 talouden vakauttamisesta, kun talous oli kehittymässä huolestuttavaan suuntaan.

Erityisesti varhaiskasvatuksessa aloitetut toiminnan uudistukset tuovat keinoja kustannusten hillintään, ilman että palvelun sisällöstä tingitään.

- Ostopalveluja karsittiin.
- Henkilöstön rekrytointeja lykättiin.
- Kehityshankkeiden aloituksia siirrettiin.
- Hanketoimintaa supistettiin.
- Matkustamisesta ja koulutuksesta tingittiin.
- Vieraanvaraisuutta osoitettiin uusien linjausten mukaisesti.

Palvelualueet asettivat tavoitteeksi

6,2 M€

tuloksen parantumisen erilaisin toimenpitein.

Toteuma ylitti tavoitteen ja tulosparannusta saatiin aikaan

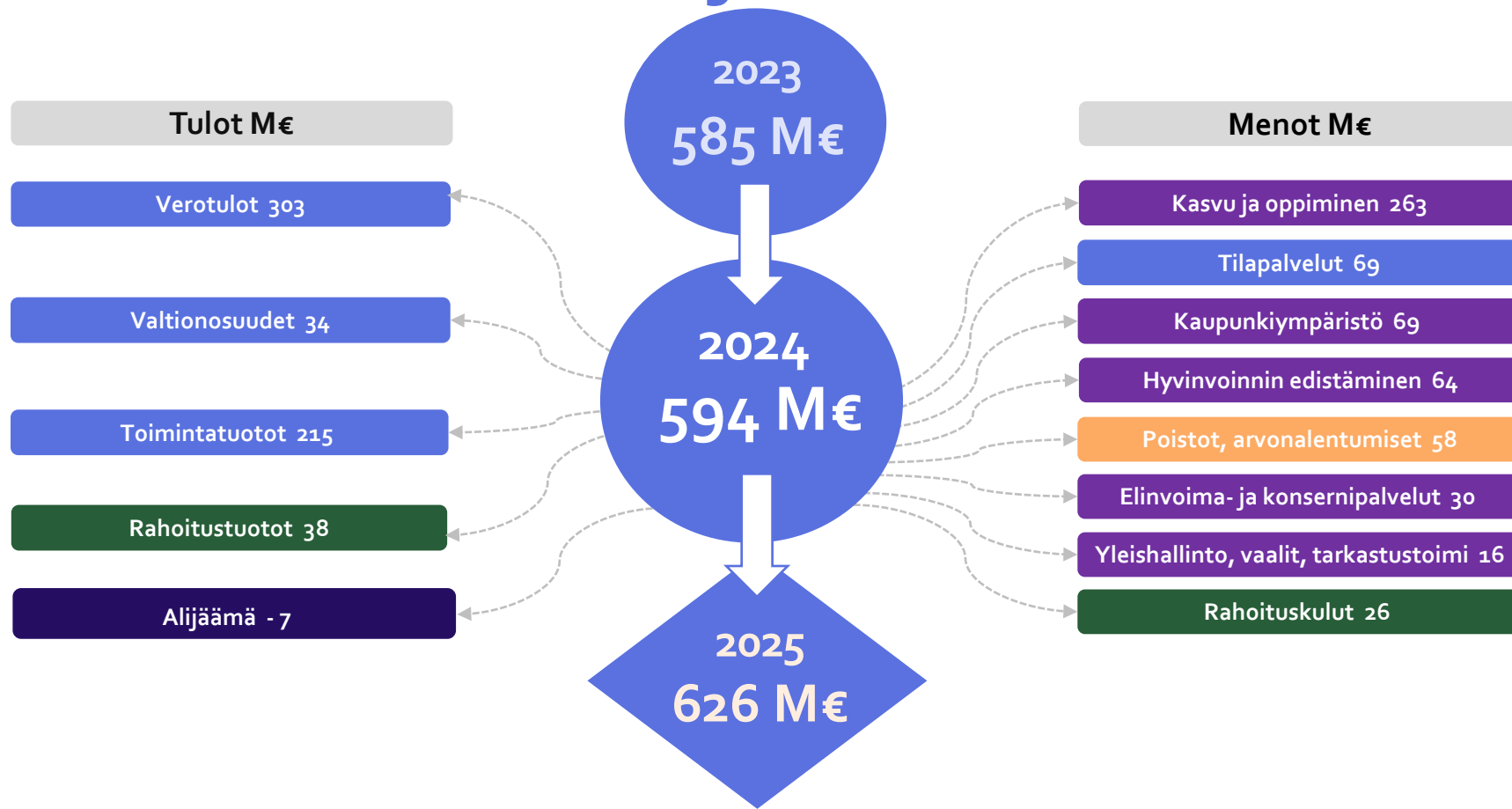
8,4 M€

Lainamäärän kasvun vaikutusta korkomenoihin pienennettiin päivittämällä rahoitusinstrumentteja.

Talouden vakautustoimet onnistuivat suunniteltua paremmin ja edesauttoivat vuoden 2024 alijäämän supistumista. Monet tehdyt toimenpiteet olivat kertaluonteisia, joten talouden tasapainotustyötä pysyvien menosäästöjen aikaan saamiseksi on jatkettava valtuuston tekemien linjausten mukaisesti.

Tavoitteena on tasapainoinen talous vuonna 2027.

Tulot ja menot

Palveluja kuopiolaisille 2024

Perusopetus
129 M€

45 %
kaupungin
menoista

Varhaiskasvatus-
palvelut
102 M€

Liikunta-
paikat
11 M€

Kirjasto-
palvelut
8 M€

Museo-
palvelut
7 M€

Teatteri
7 M€

Orkesteri ja
musiikki-
keskuksen
palvelut
6 M€

Uimahallit
6 M€

Nuoriso-
palvelut
5 M€

Ulko-
liikunta-
paikat
4 M€

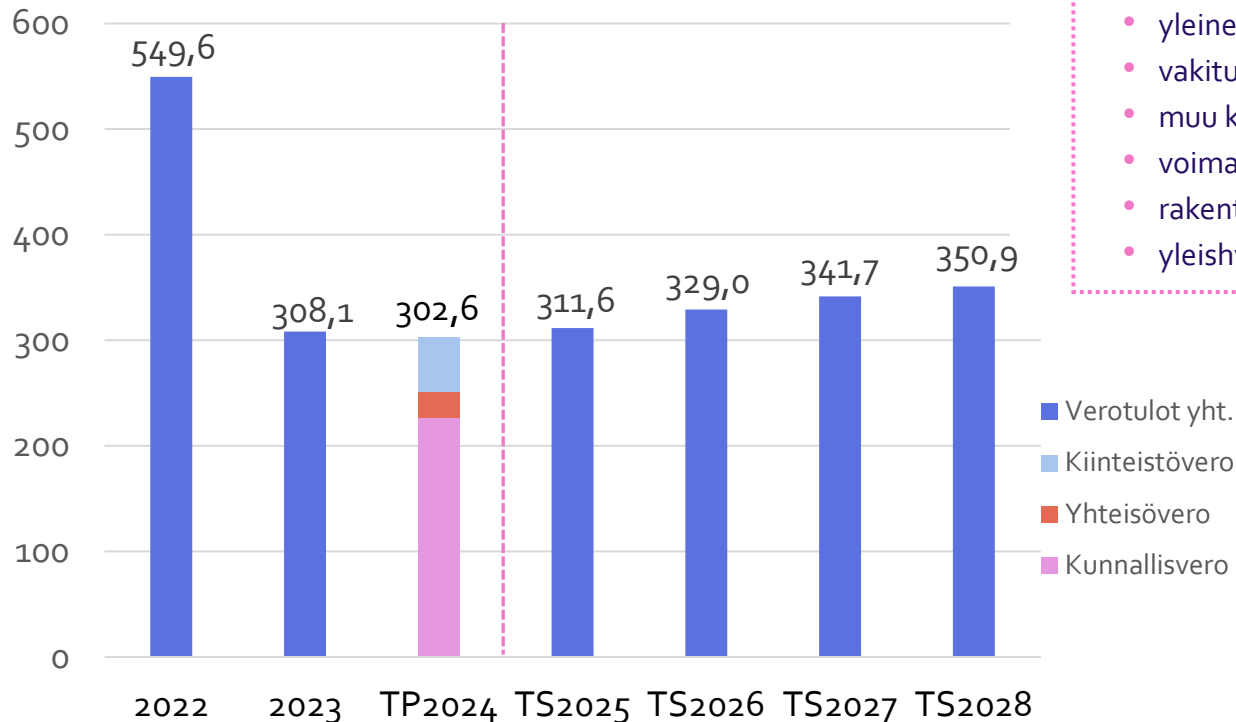
Lukio-
koulutus
26 M€

Joukko-
liikenne
25 M€

Rakentamis-
ja kunnossa-
pitopalvelut
21 M€

Työllisyyden
hoito
19 M€

Verotulot M€

Kuopion veroprosentit 2024

Kunnallisveroprosentti 8,1 %

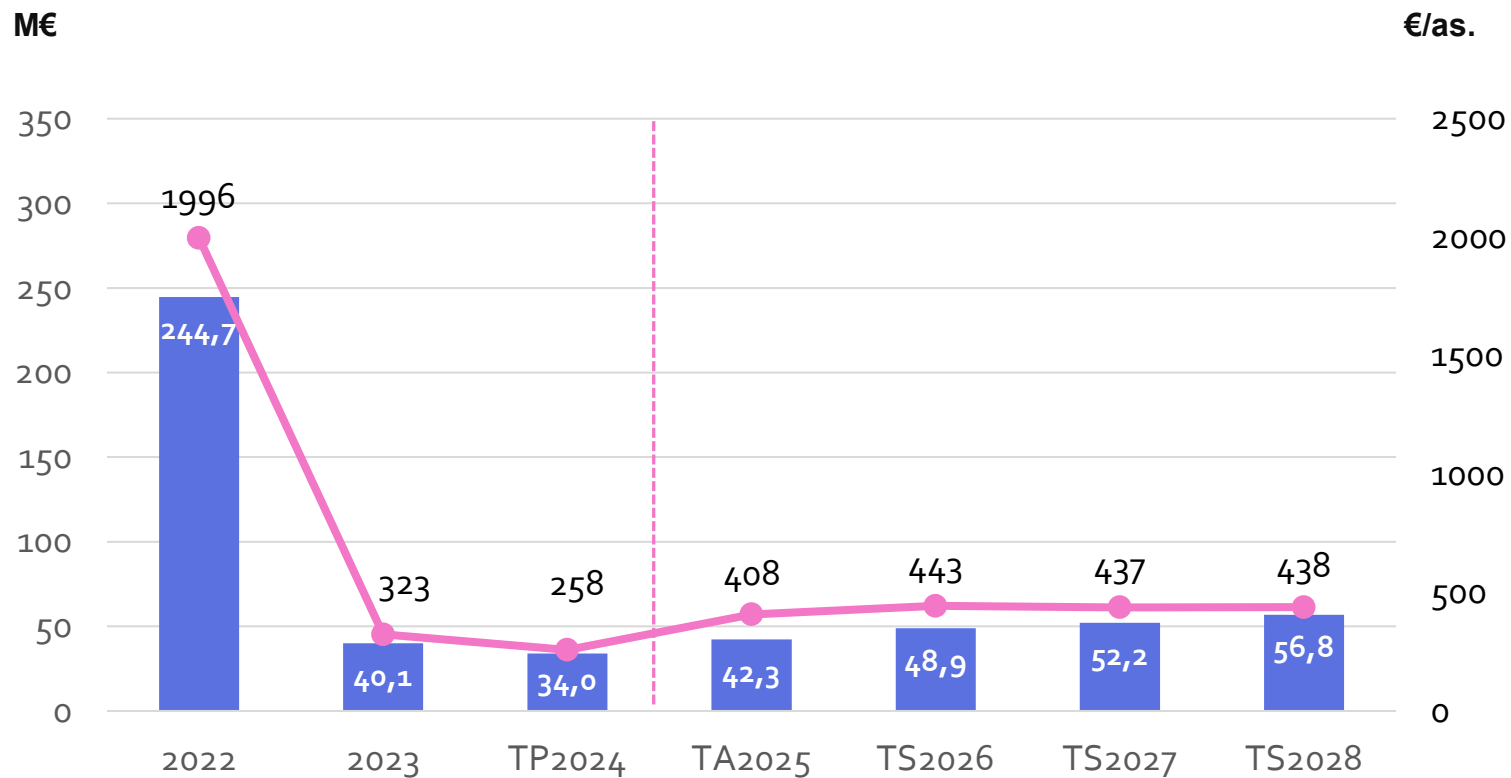
Kiinteistöveroprosentit

- yleinen kiinteistövero 1,30 %
- vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,62 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
- voimalaitosrakennus 2,50 %
- rakentamaton rakennuspaikka 3,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Verotulot 2024, M€

Kunnallisvero	226,4
Yhteisövero	24,8
Kiinteistövero	51,4

Valtionosuudet M€ ja €/asukas

Toimintakatteen toteuma tulo- ja menolajeittain

Toimintakate kertoo kuinka paljon kaupungin palvelumenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintakatteen muutos
2023-2024

-0,4 %

Toimintamenojen muutos
2023-2024

+ 1,9 %

	2023	2024	Muutos M€ 2023/2024	Muutos % 2023/2024
Myyntituotot	28,9	33,1	+4,2	+15 %
Maksutuotot	19,5	21,7	+2,3	+12 %
Tuet ja avustukset	13,7	12,5	-1,2	-9 %
Vuokratuotot	131,2	138,1	+6,8	+5 %
Muut toimintatuotot	11,1	9,6	-1,5	-14 %
TOIMINTATUOTOT	204,4	215,0	+10,6	+5 %
Palkat ja palkkiot	-158,5	-159,8	-1,2	+1 %
Eläkekulut	-34,1	-34,0	+0,1	-5 %
Muut henkilösivukulut	-6,5	-4,6	+2,0	0 %
Henkilöstökulut yhteensä	-199,1	-198,3	-0,8	0 %
Palvelujen ostot	-144,2	-151,6	-7,5	+5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25,9	-21,8	+4,1	-16 %
Avustukset	-24,3	-23,5	+0,8	-3 %
Vuokrakulut	-104,7	-113,3	-8,6	+8 %
Muut toimintakulut	-2,5	-1,5	+1,0	-38 %
TOIMINTAKULUT	-500,7	510,1	+9,4	+2 %
TOIMINTAKATE	-296,3	-295,1	+1,2	0 %

Toimintakate palvelualueittain

	TA 2024*	TP 2024	TP verrattuna TA (+) paremmin (-) huonommin
	M€	M€	M€
Elinvoima ja konsernipalvelu	-29,0	-26,1	+2,9
Kaupunkiympäristön palvelualue	-2,9	-0,0	+2,9
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	-51,5	-51,3	+0,2
Kasvun ja oppimisen palvelualue	-249,6	-248,2	+1,3
- josta varhaiskasvatus	-97,4	-96,8	+0,6
- josta perusopetus	-123,7	-122,6	+1,1
Vaalit	-0,5	-0,5	0,0
Tarkastustoimi	-0,3	-0,2	+0,1
Yleishallinto	-13,7	-11,6	+2,1
TOIMINTAKATE YDINKAUPUNKI	-347,6	-337,9	+9,7
Tilapalvelut	39,5	42,8	+3,3
TOIMINTAKATE KOKO KAUPUNKI	-308,0	-295,1	+13,0

*Muutettu, kaupunginvaltuuston joulukuussa 2024 hyväksymä talousarvio

Tuloslaskelman toteutuminen

	TA2024*	TP2024	Vrt. TA (+) paremmin (-) huonommin M€
	M€	M€	M€
TOIMINTAKATE KOKO KAUPUNKI	-308,0	-295,1	+13,0
Verotulot	301,8	302,6	+0,8
Valtionosuudet	33,6	34,0	+0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	9,1	9,3	+0,1
Vuosikate	36,5	50,7	+14,2
Poistot ja arvonalentumiset	-58,0	-57,7	-0,4
Tilikauden tulos	-21,5	-6,9	+14,5
Tilinpäätöserät	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-21,5	-6,9	+14,5

*Muutettu, kaupunginvaltuuston joulukuussa 2024 hyväksymä talousarvio

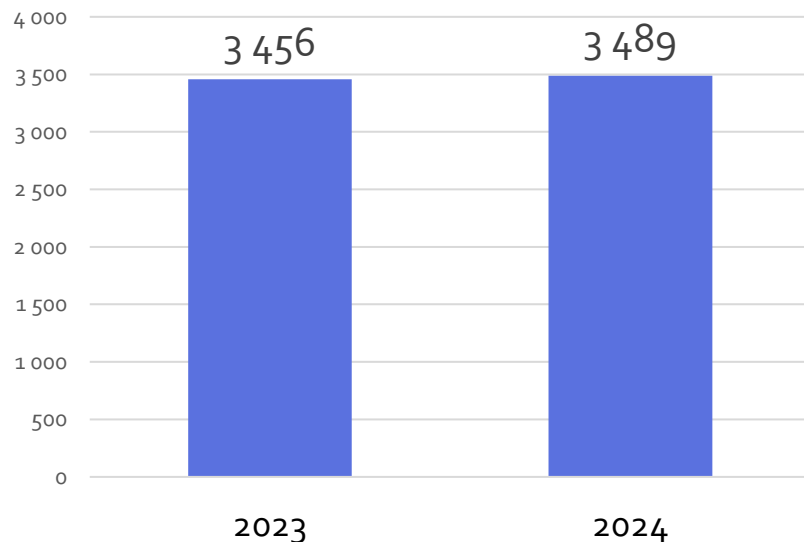
Henkilöstö

Henkilöstö 2024

Henkilötyövuosien muutos

Henkilötyövuodet <i>ilman työllistämistä</i>	2023 htv	2024 htv2	Muutos htv
Elinvoima- ja konsernipalvelu + muut	162	186	24
Kaupunkiympäristö	213	219	6
Hyvinvoinnin edistäminen	390	396	6
Kasvu- ja oppiminen	2649	2649	0
Tilapalvelut	42	39	-3
Yhteensä	3 456	3 489	33

Vanhuuseläkkeelle

keskimäärin

64,8

vuotiaana

(2023: 64,6)

Vakinaisen henkilöstön osuus

72,2 %

(2023:72,1)

Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä

78,0 %

(2023: 77,3)

Henkilötyövuosien kasvu verrattuna talousarvioon

+ 88 htv

+ 2,6 %

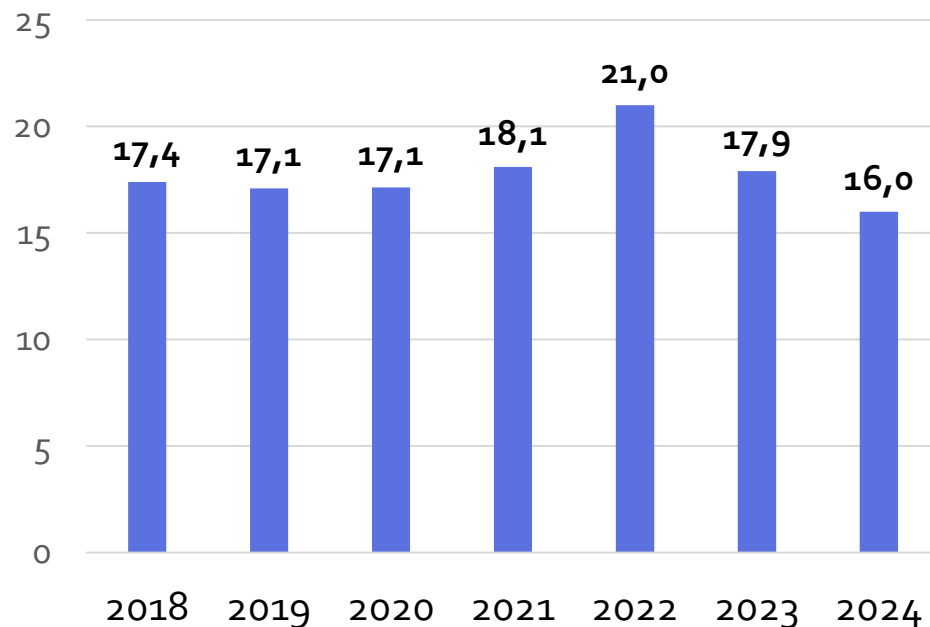
Henkilöstömenojen muutos

Henkilöstömenot 1000 €	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Keskusvaalilautakunta	301	870	569	+189 %
Tarkastustoimi	168	164	-4	-5 %
Yleishallinto*	7 000	1 704	-5 297	-76 %
Elinvoima- ja konsernipalvelu	12 680	13 139	459	4 %
Kaupunkiympäristö	13 691	14 486	795	6 %
Hyvinvoinnin edistäminen	21 823	22 410	587	3 %
Kasvu- ja oppiminen	140 705	142 820	2 115	2 %
josta perusopetus	68 947	69 926	978	1 %
josta varhaiskasvatus	54 165	54 419	254	0 %
Ydinkaupunki yhteensä	196 368	195 592	-776	0 %
Tilapalvelut	2 759	2 695	-64	-2 %
Yhteensä	199 126	198 287	839	0 %

Henkilöstö-
menojen muutos
2023 /2024
-0,8 M€
-0,4 %

*) Vuosi 2023 sisältää pelastuslaitoksen varallaolokorvausvaatimukseen varautumisen 6,5 M€.

Sairauspoissaolot pv/henkilötyövuosi

Keskeiset sairauspoissaolosten syyt:

- 1 Mielenterveys
- 2 Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet

Sairauspoissaolot 2024

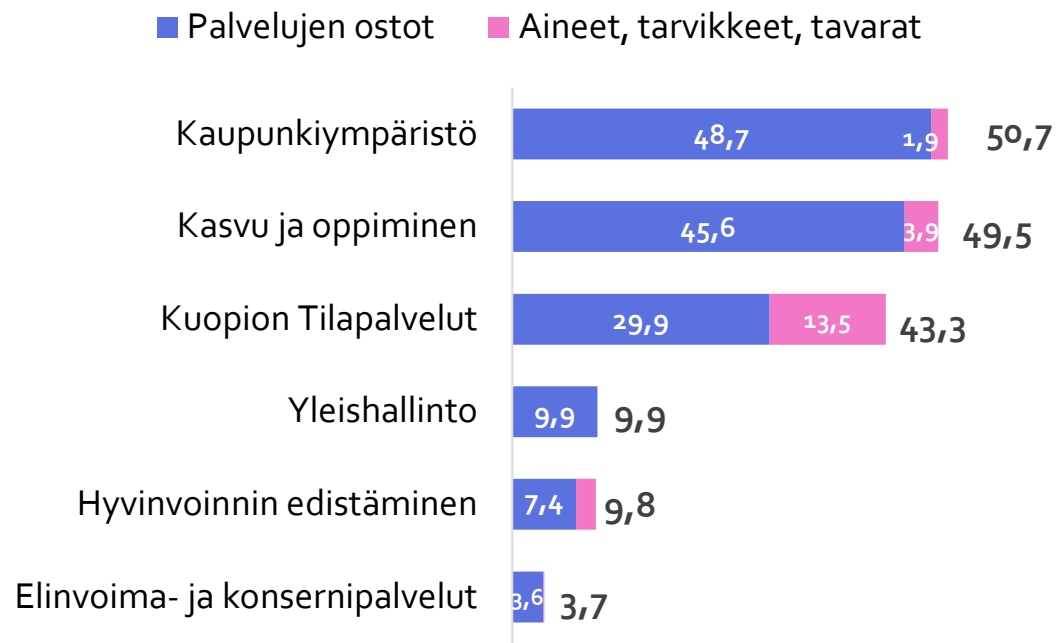
16 pv/htv

Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja vuoteen 2027 mennessä 12 päivään/htv.

Palvelujen ja tavaroiden ostot

Palvelujen ja tavaroiden ostot 2024, M€

Palvelujen ja
tavaroiden ostot
yhteensä

167,2 M€

Palvelujen ostot

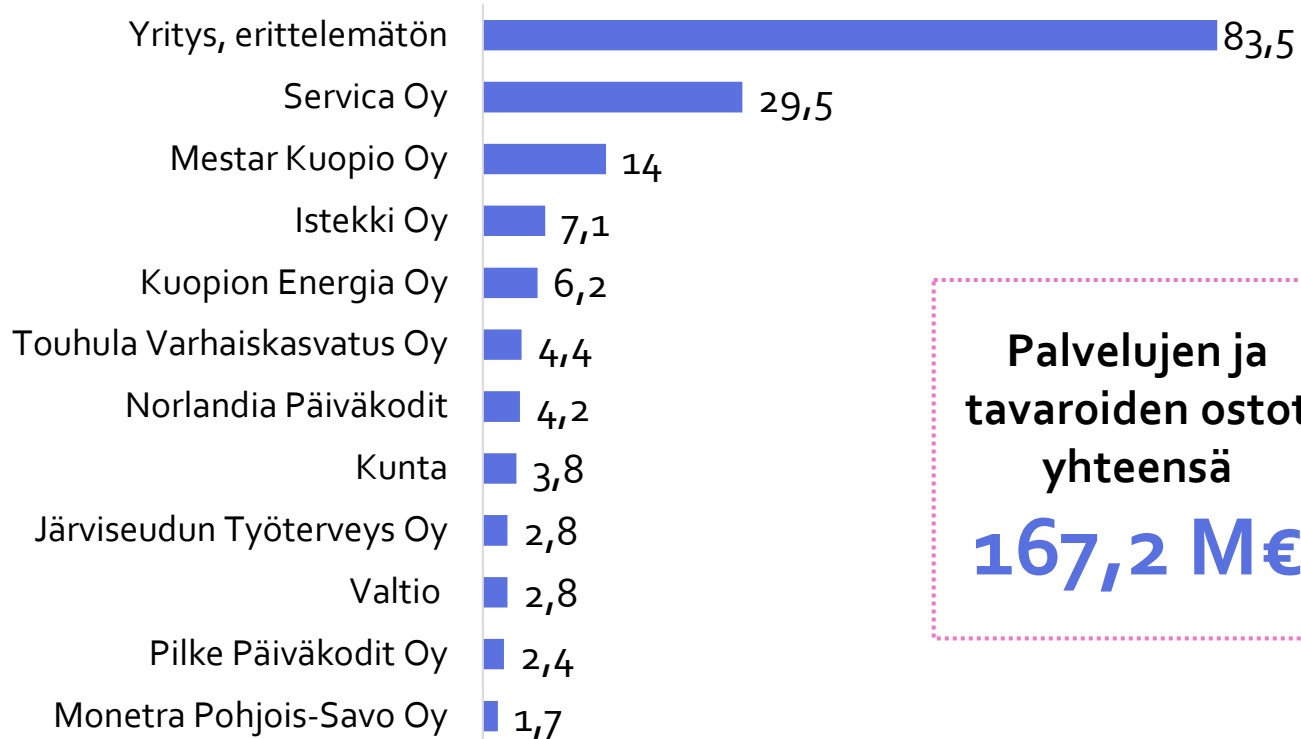
145,4 M€

Aineet, tarvikkeet,
tavarat

21,8 M€

*) Sisäiset erät eivät sisälly lukuihin.

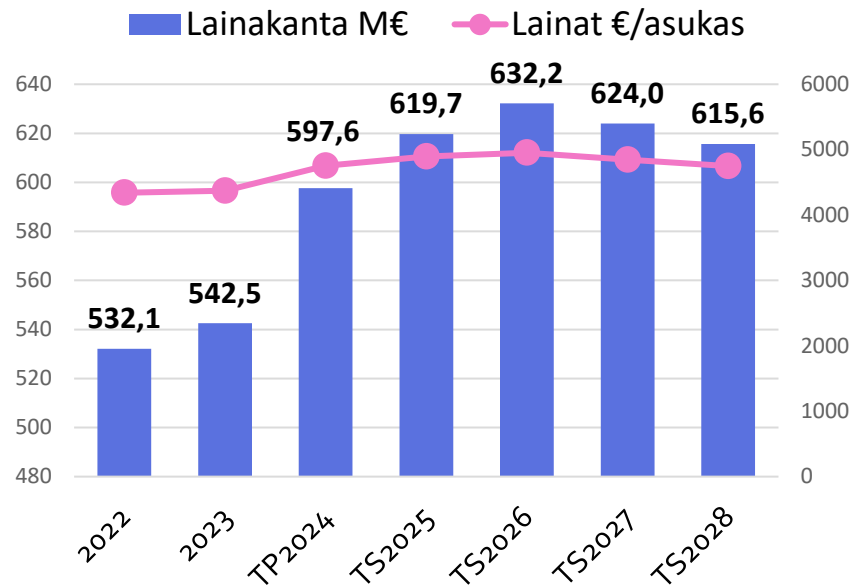
Suurimmat ostot toimittajittain, M€

Rahoitus

Lainakannan ja korkomenojen kehitys

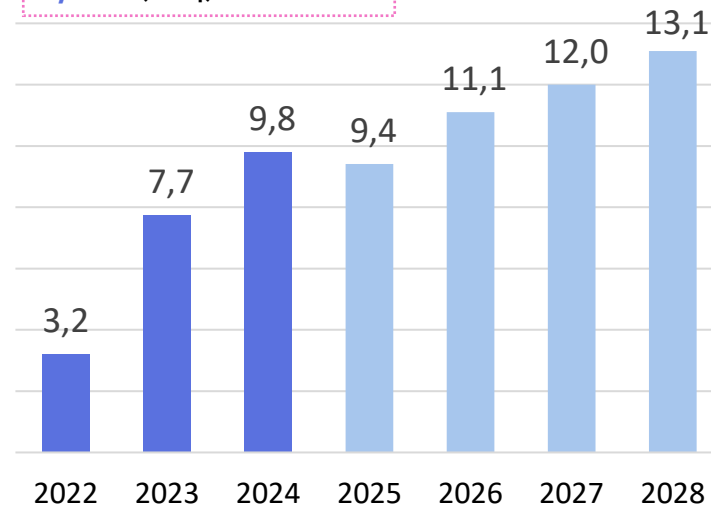
Lainakanta €/asukas vuonna 2024

4755 Kuopion kaupunki

3491 koko maan ennakkotieto

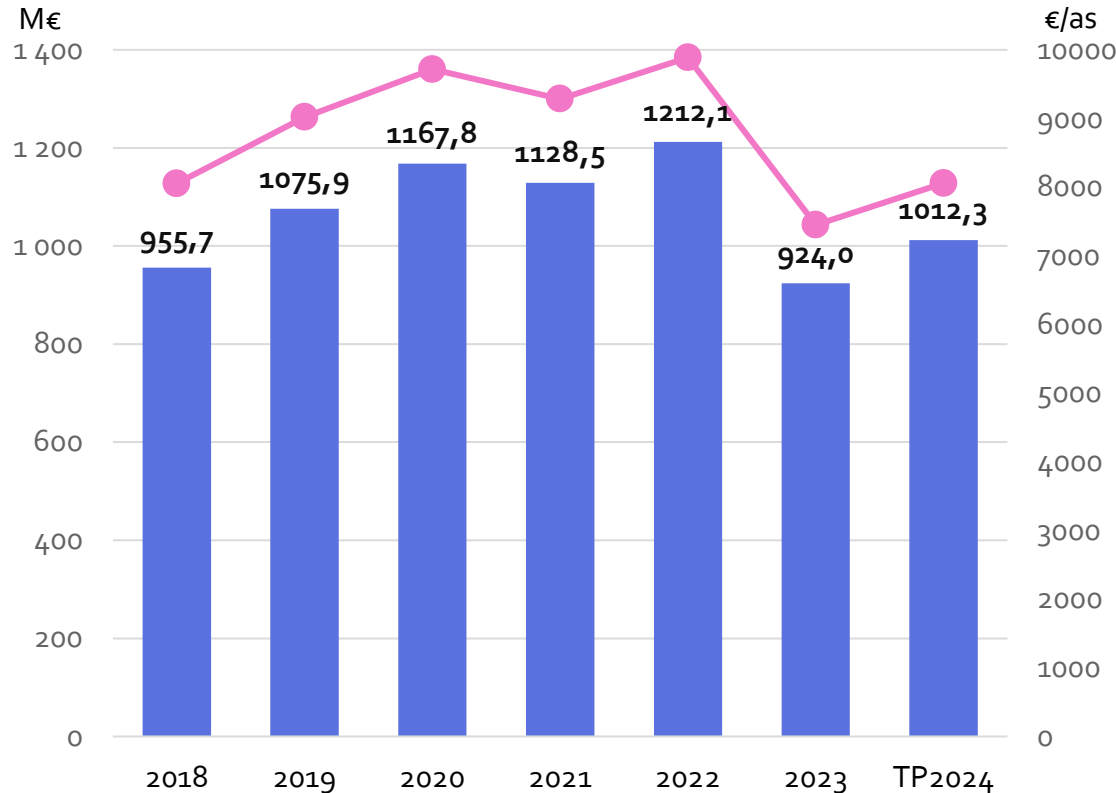
Lainasalkun kesikorko

2,02 % (2024)

Toteutuneet pitkäaikaisten lainojen korkomenot M€ ja korkomenojen kehitys taloussuunnitelman mukaisella lainanotolla.

Konsernin lainakanta ja vuosimuutos M€

**Konsernin
lainakanta 2024**
8056 €/asukas
+ 605 €/asukas

**Konsernin lainat ja
vuokravastuut**
9619 €/asukas
+ 870 €/asukas

■ Lainakanta M€

● Lainat €/asukas

Investoinnit

Kaupunkikonsernin investointeja 2024

Vuokra-asunnot

28,3 M€

Kuopion Energia

27,4 M€

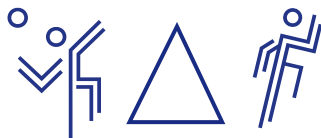
Kunnallistekniikka

25,6 M€

Päiväkodit

13 M€

Savilahden Luola

12 M€

Kuopion Vesi

11,5 M€

Koulut

5,4 M€

Liikuntapaikat

2,7 M€

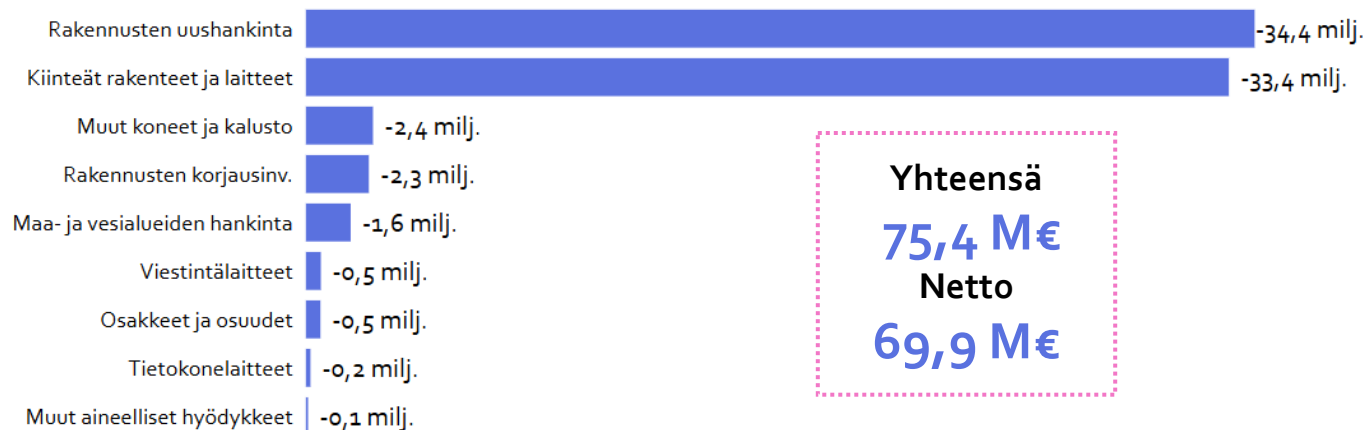

Puistot ja
virkistysalueet

2,3 M€

Kaupungin investoinnit 2024, brutto M€

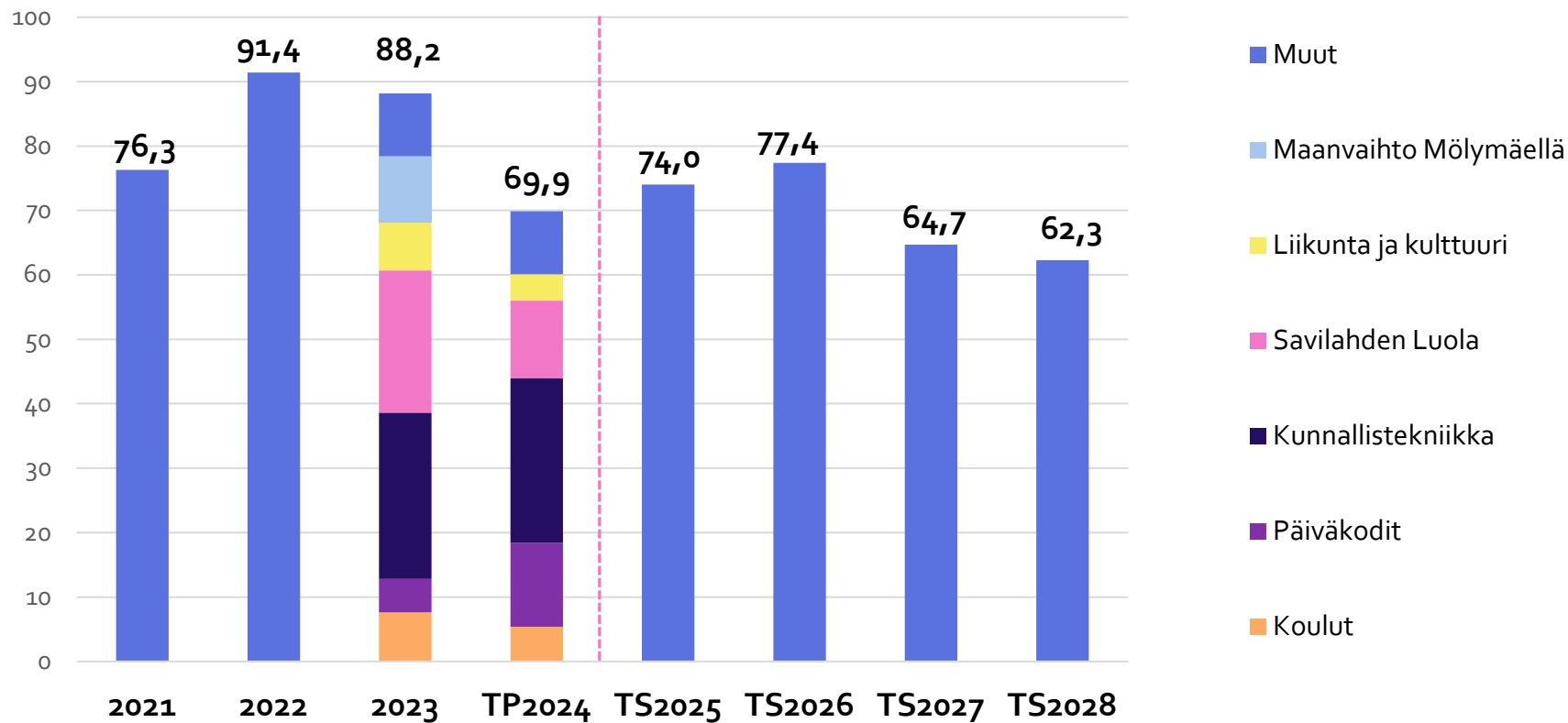
Investointimenojen toteuma, M€

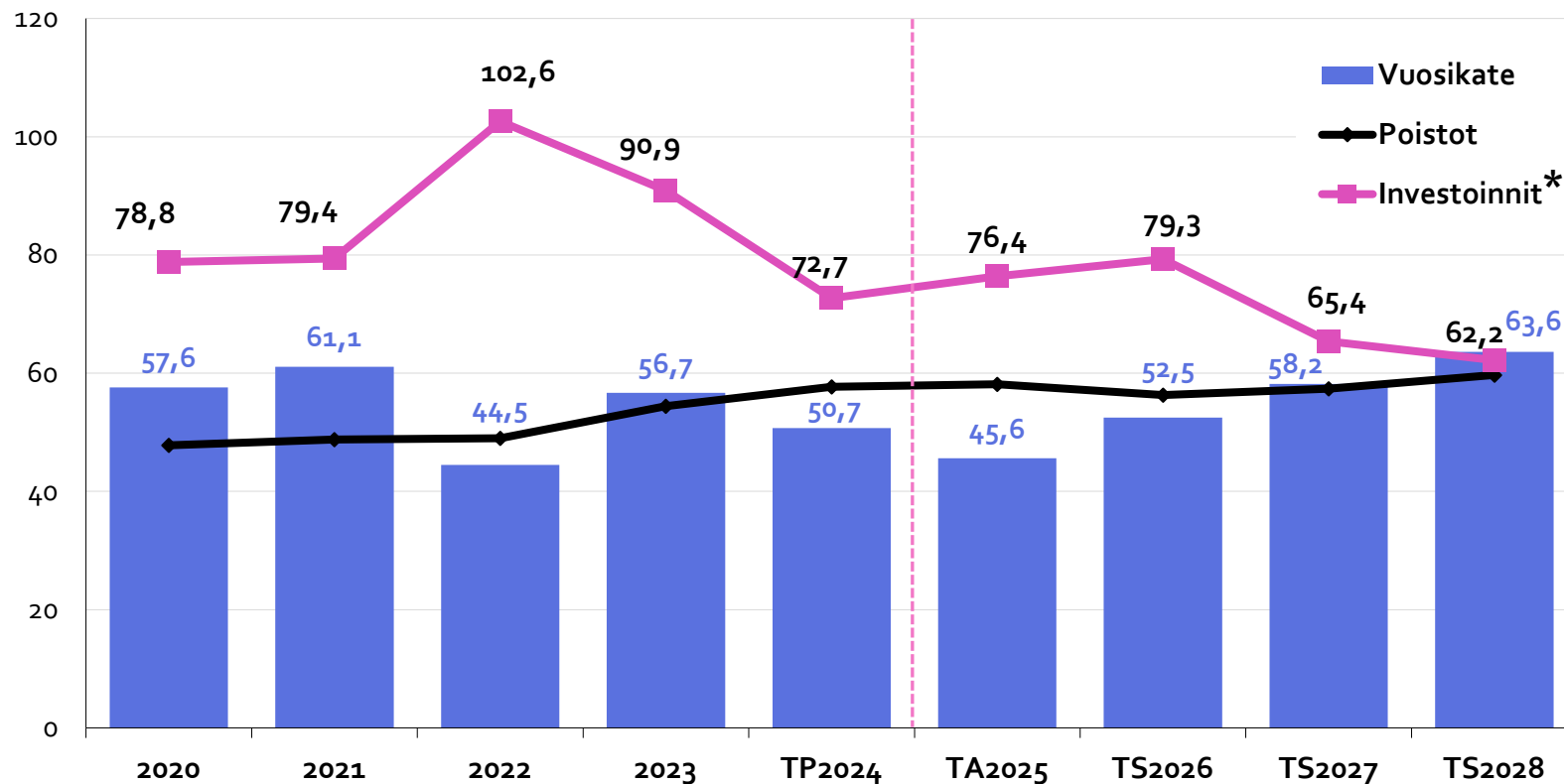
Rakennusinvestoinnit mm.	M€
Savilahden Luola	12,1
Pyörön päiväkoti	4,8
Pirtin koulu	4,8
Sinikellon päiväkoti	4,5
Jynkän päiväkoti	3,6
Pienet investoinnit yhteensä	1,8
Minna Canthin yläkoulu (Mölymäki)	0,6

Yhdyskuntarakentaminen mm.	M€
Asuinalueiden uudisrakentaminen	7,1
Liikuntapaikat	3,1
Hulevesiverkoston rakentaminen	2,2
Niiralankatu ja rata-alikulku	2,1
Savilahden alue	2,1
Puijonrinteen risteyssilta	1,6
Tahkon keskusta	1,5
Elinkeinoihin liittyvät hankkeet	0,7

Investoinnit, netto M€

Talouden tasapaino

* tässä tarkastelussa käytetään investointien omahankintamenoa, joka on bruttoinvestoinnit miinus saadut rahoitusosuudet

Tilinpäätöksen tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

	Kaupunki					Konserni				
	2024	2023	2022	2021	2020	2024	2023	2022	2021	2020
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	27,2 %	27,3 %	19,9 %	20,9 %	18,9 %	64,3 %	63,5 %	49,4 %	50,7 %	48,5 %
Vuosikate / Poistot, %	88,1 %	104,2 %	90,9 %	125,3 %	119,6 %	126,1 %	134,6 %	127,1 %	147,0 %	144,2 %
Vuosikate euroa/asukas	404	457	363	503	476	1 136	1 176	1 333	1 502	1 405

- Toimintatuottojen merkitys kasvoi sote- ja pelastustehtävien siirryttyä hyvinvointialueelle, nykyisin maksullisten palvelujen osuus on suurempi.
- Vuosikate ei kattanut poistoja ja kaupungin talous ei ollut tasapainossa vuonna 2024.
- Konserniyhtiöiden tulokset kannattelevat konsernia kokonaisuutena, kun kaupunki on alijäämäinen.

Taseen tunnusluvut

	Kaupunki					Konserni				
	2024	2023	2022	2021	2020	2024	2023	2022	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	45,8 %	47,9 %	48,5 %	49,9 %	47,4 %	32,9 %	33,4 %	28,2 %	28,9 %	26,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	143,8 %	131,2 %	65,4 %	65,3 %	73,7 %	140,0 %	130,6 %	100,0 %	96,4 %	104,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	179,8	186,7	184,4	188,7	176,2	164,9	142,1	128,8	101,2	55,4
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 431	1 506	1 504	1 553	1 466	1 312	1 146	1 051	833	460
Lainakanta 31.12., M€	597,6	542,5	532,1	519,8	563,4	1 012,3	924,0	1 212,1	1 128,5	1 167,8
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 577	4 374	4 341	4 277	4 687	8 056	7 450	9 887	9 284	9 715
Lainat ja vuokravastuut 31.12., M€	690,9	619,0	636,0	597,2	643,6	1 208,8	1 085,0	1 408,2	1 265,3	1 315,5
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	5 498	4 991	5 188	4 913	5 354	9 619	8 749	11 487	10 409	10 944
Lainasaamiset, M€	233,1	240,5	247,1	254,0	260,8	0,1	0,6	0,6	0,7	0,8
Konsernin henkilöstön lukumäärä keskimäärin						6 895	6 982	9 645	9 478	9 340

- Omavaraisuusaste konsernissa on lähellä tyydyttävänä pidettävän (30-49 %) alarajaa.
- Velkaantumisen kasvu näkyy taseen tunnusluvuissa. Kaikkien kuntien suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi sote- ja pelastustoimintojen siirryttyä hyvinvointialueelle. Tässä yhteydessä käyttötulot laskivat ja velat jäivät kuntiin, mikä heikensi olennaisesti tunnusluvun arvoa.
- Kaupungilla on taseessa aikaisempien vuosien konsernijärjestelyjen vuoksi syntynyttä kirjanpidollista ylijäämää. Talouden tasapainottuminen edellyttää kuitenkin, että verorahoitus riittää vuosittain palvelutoiminnan menojen katteeksi.
- Konsernin velkaantumismuutos on kova, kun otetaan huomioon, että konsernitaseesta poistuivat 2023 hyvinvointialueen käynnistyessä mm. sairaanhoitopiirin velat.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	Kaupunki					Konserni				
	2024	2022	2021	2020	2019	2024	2023	2022	2021	2020
Investointien tulorahoitus, %	69,8 %	62,3 %	43,4 %	77,0 %	72,7 %	86,5 %	89,6 %	68,5 %	78,7 %	72,3 %
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€	-120,5	-25,0	-38,7	19,4	37,9	-86	-156	-184	-159	-157
Rahavarat 31.12., M€	125,2	94,5	112,7	127,7	203,5	208,2	157,9	252,0	231,6	296,9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	1,0	0,8	1,1	1,0	1,1	1,2	1,1	1,3	1,1
Kassan riittävyys, pv	82	60	37	45	73	73	56	53	51	70

- Toiminnan ja investointien rahavirta ei saisi jäädä jatkuvasti negatiiviseksi. Tunnusluku viiden edellisen vuoden kertymästä alkaa kaupungilla olla huolestuttavalla tasolla.
- Vuoden 2024 lopussa kaupungin kassa on ollut vahva, joka kertoo omalta osaltaan talouden vakautustoimien onnistumisesta ja tulorahoituksen paranemisesta.
- Konsernin lukujen valossa voidaan todeta, että tilanne on jopa ylläilyä kassan osalta.

Talouden tasapainon ja kasvun vahvistamisen haaste

Rakennetaan itse kasvun ja elinvoiman edellytyksiä. Luodaan mahdollisuuksia eri toimijoille. Tehdään uusia avauksia, mm. kokonaisturvallisuuden osaamis-keskittymän synnyttäminen.

Hyvinvointialueen kanssa solmittavat tilojen vuokrasopimukset muuttavat toimitilarakennetta ja -omistuksia.

In-house-yhtiöitä koskeva hankintalain mahdollinen muutos sekoittaa kaupunkikonsernin ja vie resursseja olennaisemmasta kehitystyöstä.

Kaupunkistrategia uudistetaan.

Kuopion työllisyysalueen käynnistyminen kasvavan työttömyyden suhdanteeseen. Työllisyyden koheneminen välttämätön kasvun edellytys.

Kuopion kasvukeskuksen säteily koko Itä-Suomeen. Toimivien yhteyksien välttämättömyys ja saavutettavuuden parantaminen edunvalvonnan keskiössä.

Talouden tasapainotustehtävä jatkuu. Kertaluontoiset vakauttamistoimet eivät riitä.

Palveluverkkoratkaisut avainasemassa. Investointien oikea-aikaisuus ja oikeasuhtaisuus.

Johtamisjärjestelmän uudistus virtaviivaistaa toimintaa.

Asukkaiden kriisitietoisuuden lisääminen, koska talouden tilanne koskettaa kaikkia. Uudistuminen on elinehto, jotta palveluja voidaan tarjota jatkossakin.

Valtio-kunta-suhteen tulevat ratkaisut rahoituksen riittävyyden kannalta. Valtionosuusuudistuksen valmisteluun vaikuttaminen.

KUOPIO

Kuopion kaupungin tilinpäätös
ja siihen liittyvät materiaalit:

kuopio.fi/tilinpaatos

